

IZVAJANJE KONVENCIJ MEDNARODNE ORGANIZACIJE DELA

1. KONVENCIJA ŠT. 29. O PRISILNEM ALI OBVEZNEM DELU, 1930

Pravna podlage za izvajanje konvencije v RS:

- Kazenski zakonik (KZ-1) (Ur.l. RS, št. 55/2008 (66/2008 popr.), 39/2009, 55/2009 Odl.US: U-I-73/09-19),
- Zakon o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja (uradno prečiščeno besedilo) (ZOPOKD-UPB1) (Ur.l. RS, št. 98/2004, 65/2008),
- Zakon o tujcih (uradno prečiščeno besedilo) (ZTuj-1-UPB5) (Ur.l. RS, št. 71/2008),
- Akcijski načrt Medresorske delovne skupine za boj proti trgovini z ljudmi za obdobje 2008-2009.

V letu 2009 je bila ratificirana:

- Konvencija Sveta Evrope o ukrepanju proti trgovini z ljudmi (MKUTL) (Ur.l. RS-MP, št. 62/2009).

V skladu z 8. členom ustave Republike Slovenije se ratificirane in objavljene mednarodne pogodbe uporabljajo neposredno, torej so del notranjega pravnega reda Republike Slovenije.

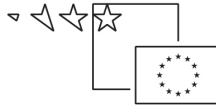
Povzetek predpisov, ki se posredno ali neposredno nanašajo na trgovinsko dejavnost

- **Zakon o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja**

Novela zakona je zvišala denarne kazni za pravne osebe in uvedla tudi novi stranski kazni, in sicer prepoved udeležbe na javnih razpisih in prepoved trgovanja s finančnimi instrumenti, ki pomenita večjo možnost prilagajanja pri kaznovanju pravnih oseb glede na storjeno kaznivo dejanje, hkrati pa se pri tem zasledujejo Priporočila Sveta Evrope o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja, storjena pri izvrševanju gospodarske dejavnosti.

- **Zakon o tujcih**

V letu 2008 je bil sprejet Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o tujcih (Ur. I. RS, št. 44/08), ki je začel veljati dne 6.6.2008. Z navedenim zakonom je bila dopolnjena določba 38. a člena **Zakona o tujcih** (Ur. I. RS, št. 107/06, uradno prečiščeno besedilo), ki ureja dovolitev zadrževanja in izdajo dovoljenja za začasno prebivanje žrtvi trgovine z ljudmi v Republiki Sloveniji. Z zakonom o Operacijo delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega socialnega sklada. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007 - 2013, razvojne prioritete »Institucionalna in administrativna usposobljenost«; prednostne usmeritve »Spodbujanje razvoja nevladnih organizacij, civilnega in socialnega dialoga.

spremembah in dopolnitvah Zakona o tujcih je bil tako v šestem odstavku 38. a člena Zakona o tujcih dodan nov drugi stavek, ki se glasi: "O pravočasno vloženi prošnji pristojni organ žrtvi trgovine z ljudmi izda potrdilo, ki velja kot dovoljenje za začasno prebivanje do dokončne odločitve o prošnji.". V skladu z navedeno dopolnitvijo Zakona o tujcih se žrtvi trgovine z ljudmi, ki pravočasno vložijo prošnjo za izdajo dovoljenja za začasno prebivanje (to je pred potekom dovoljenega zadrževanja oziroma pred pretekom dovoljenega prebivanja, če v RS prebiva zakonito na drugi podlagi) izda posebno potrdilo, ki velja kot dovoljenje za začasno prebivanje do dokončne odločitve o prošnji za izdajo dovoljenja za začasno prebivanje. Izdaja navedenega potrdila zagotavlja, da žrtev trgovine z ljudmi tudi v času odločanja o prošnji za izdajo dovoljenja za začasno prebivanje v Republiki Sloveniji prebiva zakonito.

2. KONVENCIJA ŠT. 105 O ODPRAVI PRISILNEGA DELA, 1957

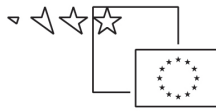
Pravna podlage za izvajanje konvencije v RS:

- Kazenski zakonik (KZ-1) (Ur.l. RS, št. 55/2008 (66/2008 popr.), 39/2009, 55/2009 Odl.US: U-I-73/09-19),
- Zakon o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja (uradno prečiščeno besedilo) (ZOPOKD-UPB1) (Ur.l. RS, št. 98/2004, 65/2008),
- Zakon o tujcih (uradno prečiščeno besedilo) (ZTuj-1-UPB5) (Ur.l. RS, št. 71/2008),
- Akcijski načrt Medresorske delovne skupine za boj proti trgovini z ljudmi za obdobje 2008-2009.

Povzetek predpisov, ki se posredno ali neposredno nanašajo na trgovinsko dejavnost

- **Zakon o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja**

Novela zakona je zvišala denarne kazni za pravne osebe in uvedla tudi novi stranski kazni, in sicer prepoved udeležbe na javnih razpisih in prepoved trgovanja s finančnimi inštrumenti, ki pomenita večjo možnost prilagajanja pri kaznovanju pravnih oseb glede na storjeno kaznivo dejanje, hkrati pa se pri tem zasledujejo Priporočila Sveta Evrope o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja, storjena pri izvrševanju gospodarske dejavnosti.

3. KONVENCIJA ŠT. 182 O PRPOVEDI NAJHUJŠIH OBLIK DELA OTROK IN TAKOJŠNJEM UKREPANJU ZA NJIHOVO ODPRAVO, 1999

Pravna podlage za izvajanje konvencije v RS:

- Kazenski zakonik (KZ-1) (Ur.l. RS, št. 55/2008 (66/2008 popr.), 39/2009, 55/2009 Odl.US: U-I-73/09-19),
- Zakon o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja (uradno prečiščeno besedilo) (ZOPOKD-UPB1) (Ur.l. RS, št. 98/2004, 65/2008),
- Akcijski načrt Medresorske delovne skupine za boj proti trgovini z ljudmi za obdobje 2008-2009.

Povzetek predpisov, ki se posredno ali neposredno nanašajo na trgovinsko dejavnost

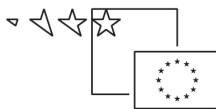
- **Kazenski zakonik**

Tako se v okviru kaznivega dejanja spravljanja v suženjsko razmerje (112. člen), z zaporom od enega do desetih let kaznuje, kdor s kršitvijo pravil mednarodnega prava spravi drugega v suženjsko ali njemu podobno razmerje ali ga ima v takem razmerju, kupi, proda, izroči drugi osebi ali posreduje pri nakupu, prodaji ali izročitvi take osebe ali ščuva drugega, naj proda svojo svobodo ali svobodo osebe, ki jo preživlja ali zanjo skrbi. Kdor prevaža osebe v suženjskem ali njemu podobnem razmerju iz ene države v drugo, se kaznuje z zaporom od šestih mesecev do petih let.

Če je tovrstno kaznivo dejanje storjeno proti mladoletniku, predstavlja kvalificirano obliko dejanja in se kaznuje z zaporom od treh do petnajstih let.

Kaznivo dejanje trgovine z ljudmi (113. člen) predvideva, da se z zaporom od enega do desetih let kaznuje, kdor zaradi izkoriščanja prostitucije ali drugih oblik spolnih zlorab, prisilnega dela, suženjstva, služabništva ali trgovine z organi, človeškimi tkivi ali krvjo drugo osebo kupi, prevzame, nastani, prepelje, proda, izroči oziroma z njo kako drugače razpolaga ali pri teh ravnanjih posreduje. V kolikor je tovrstno dejanje storjeno proti mladoletniku ali pa s silo, grožnjo, preslepitvijo, ugrabitvijo ali zlorabo podrejenega ali odvisnega položaja ali z namenom prisiljevanja k nosečnosti ali umetni oploditvi, se storilec kaznuje z zaporom od treh do petnajstih let.

V okviru kaznivega dejanja zlorabe prostitucije (175. člen), se z zaporom od treh mesecev do petih let kaznuje, kdor zaradi izkoriščanja sodeluje pri prostituciji

druge osebe ali kdor s silo, grožnjo ali preslepitvijo navede, pridobi ali spodbudi drugo osebo k prostituciji. Če je dejanje storjeno proti mladoletni osebi predstavlja kvalificirano obliko dejanja, za katerega se storilec kaznuje z zaporom od enega do desetih let.

176. člen KZ - 1 ureja kaznivo dejanje prikazovanja, izdelave, posesti in posredovanja pornografskega gradiva. Kdor osebi, mlajši od petnajst let, proda, prikaže ali z javnim razstavljanjem ali kako drugače omogoči, da so ji dostopni spisi, slike, avdiovizualni ali drugi predmeti pornografske vsebine, ali ji pokaže pornografsko ali drugačno seksualno predstavo, se kaznuje z denarno kaznijo ali zaporom do dveh let.

Kdor zlorabi mladoletno osebo za izdelavo slik, avdovizualnih ali drugih predmetov pornografske ali drugačne seksualne vsebine, jo uporabi za pornografsko ali drugačno seksualno predstavo ali taki predstavi vedoma prisostvuje, se kaznuje z zaporom od šestih mesecev do petih let.

Enako se kaznuje, kdor proizvede, razširi, proda, uvozi, izvozi ali drugače ponudi pornografsko ali drugačno seksualno gradivo, ki vključuje mladoletne osebe ali njihove realistične podobe, ali kdor poseduje tako gradivo, ali razkriva identiteto mladoletne osebe v takem gradivu.

KZ - 1 v okviru kaznivega dejanja nasilja v družini v 191. členu kot obliko prepovedanega nasilja v družinski ali kakšni drugi trajnejši življenjski skupnosti med drugim opredeljuje tudi prisiljenje k delu ali opuščanju dela s predvideno kaznijo zopora do petih let.

Kaznivo dejanje nasilništva (296. člen) določa, da je z zaporom do dveh let kaznovan, kdor z drugim grdo ravna, ga pretepa ali drugače boleče ali ponižujoče kaznuje, ga s silo ali grožnjo z neposrednim napadom na življenje ali telo preganja ali mu jemlje svobodo gibanja, ga prisiljuje k delu ali opuščanju dela ali ga kako drugače z nasilnim omejevanjem njegovih enakih pravic spravlja v podrejen položaj.

Pripravila:
Barbara Gnilšak
Pravna svetovalka